

Ս Ե Ի Ծ Ո Վ Ի Ն

Խուլ մոռնիւնդ՝ կարծես մահի լուկ զանգուած,
 Թուի ալիքներուդ խեղ փրփուրներով
 Հորիզոնին տարտամութեան մէջ պրկելուած
 Եւ իր խուփքին մէջ այնքան անխռով,
 Անդունդներէդ դէպ ի երկինք սեւեռուն,
 Կ'ուռի, կը փրզնի, մինչդեռ ես տարտամ,
 Խովափունքէդ աչքերս յառած դէպ հեռուն,
 Գալարումներէդ անցնալը կը կարդամ:
 Անցաւդ՝ երբեմն Պոսիդոնեան պալատներ,
 Ուր մերկ Անփիթրիթն իր ըստիքներէն
 Ախրներուդ կաթն փրփուրն կը շինէր:
 Մինչ Արգոնաւորդ Յատփն, վեհօրէն,
 Ոսկեգեղմին յաղթանակէն իր դարձին,
 Զըզկեով կողքիւն, հովիտն Ռիօնի,
 Պըտրքն անցաւ շուրերն Եւֆրատն Պոնտոսին,
 Անցաւ Վոսփորէն, այնքան գեղունի,
 Եւ Պոսիդոնի ձօնէն Արգոն յաղթական:
 Իսկ իր պաշտամունքն աշխարհէ աշխարհ
 Տարածուելով հասաւ մինչև Հայաստան,
 Երկիրն այդ ողբի, բայց փառքի յըշխար:
 Արգո՝ նըյան յաղթանակի գեղեցկին,
 Քեզ պաշտպան եղաւ չըննալն Անփիթրիթ,
 Մինչ Ելլադի Ժողովուրդներն, այր ու կին,
 Անհամբեր էին տեսնել ըստուերով
 Ճերմակ ծրփանքն ալիքներու կողքին վրայ:
 Եւֆրատն Պոնտոսէն, այդ Սեւ ծովէն սեւ,
 Դուռն ան դիւթիչ յիշատակ մ'որ կը թրթթոյս
 Խոր ժամանակին թեւերով թեթև:

Եւ ըսպիտակ Արգոնաւին անցնելէն
 Հառ դարեր յետոյ չոգնեաւ մ'անցաւ
 Դոյն Վոսփորէն, որ չէր Վոսփորն հին հելլեն,
 Եւ իր սև շուքով լուռ մունջ հեռացաւ:
 Վերջինշումիս դառն խորքերուն մէջ գըտայ
 Այդ չոգնաւին պատկերն հեռաւոր:
 Ոսկեգեղմի չէր Արգոնաւ մ'անիկայ:
 Սպիտակ չէր ան, այլ սև, սըզաւոր:
 Իր դոշակին կարմիր-կարմիր շուքին տակ,
 'Ի անոր արտասուող ծածանումներով,
 Փըրփուրներու անդունդներէն անյատակ,
 Կ'անցնէր տըխրածած, կ'անցնէր անկորով,
 Մինչ գիշերին լըուութեան մէջ, դեգերուն,
 Եւ անէ պրկուած դէմքերու շարքեր,
 Կը սպասէին ճակատագրի խաղերուն...
 Այ՛ հաւաղ մահի ահաւոր գիշեր:
 Խեղ զարուռն փոթորիկին չըթայտած,
 Եւ փայլատակուն իր կայծակներուն,
 Բընութենէն փրթած կարծես սև հատուած,
 Դկատեց ինչ որ կ'անցնէր հոն հեռուն,
 Հոն՝ ուր ծըռած չոգնաւին եգերքին
 Սոսկումով կառչած, կախուած մարմիններ,
 Պարսպութեան մէջ ճօճային, մինչ անդին
 Բռնակալութիւն նոր որս կ'որոնէր...

Այ՛ հին դարեր, այ՛ Անփիթրիթ դու չըննալ,
 Եւ Պոսիդոնի դու Եւֆրատն Պոնտոս:
 Ոսկեգեղմին վրսեմ անցքէն վերջ, աւաղ,
 Անունդ է Սեւ Խով, շուրերդ սեւահոս:

Հ. ԱՆՍԻՆ

Գահրեհ

Ք Ս Ղ Յ Ր Ք Ն Ա Ր Ն Ի Մ Հ Ա Յ Ր Ե Ն Ե Ա Յ

Խաւարի մէջ գտայ եւ թեզ, Հայրենիքիս դու քաղցր քնար,

Մինչ վրադ ձգուած էր լուսթեան ծանր շղթան սառ՝ դարեր երկայն.

Խիզախօրէն երբ եկայ՝ ո՛վ լընալ քնար և առի թեզ վար,

Եւ լարերդ բուրբ բացի երգի, լոյսի, ազատութեան:

Մէրիդ տաղէն անուշակ և ուրախութեանդ խաղէն թրթռուն՝

Քու ամենէն կաթողին և քնքուշ երգերդ են արդ զարթեւ.

Բայց այնքան շատ հնչեր էիր ցաւի շեշտը սև օրերուն՝

Որ ցնծութեան պահիդ մէջ իսկ արցունք կ'իջնէ աչերէդ դեռ:

Հայրենիքիս դու քաղցր քնար, քու երգերդ՝ երթան բարով,

Ձոր կը հիւսնե՞ք՝ վերջին պսակն է երգերուն անուշութեան:

Գնա՛, ննջ՛, աչերդ ծածկած Համբաւի ճառագայթներով՝

Մինչև օր մը թեզ հրպի ձեռք մը նուազ քան իմն անարթան:

Հայրենասէրի, զինուորի կամ սիրողի տրոփումներն որոնք բոլոր,

Մեր երգերը թնդացուցին օրերով՝ քու փառքդ էին միայն.

Ահադ հովին փշուսին պէս անոնք անցան զացին անդորր

Եւ ինչ ազատ քաղցրութիւն որ արթնցուցի՝ քուկդ էր և այն:

Thomas Moore

Թրգմ. Տ. Ե. Ս.